

„Blumen aus dem Balkan“ (Цветя от Балкана), дори контаминира тези два образа в смесена метафора. Второто, „Das Rosenland“ (Земята на розите), на пръв поглед изглежда формулирано също по инерцията на клишето. Но „Земята на розите“ проработва не само като идеализиран експортен образ, адресиран към чуждия читател. В сборника е включен Алековият фейлетон „Бай Ганьо у Иречека“. (Съставителят Рода Рода е преводач на „Бай Ганьо“.³) Така, чрез пряката асоциация с патилата на нашия национален трикстер – износител на розово масло, в заглавието се отключва и сатиричен подтекст. Още един любопитен детайл: съставителят Рода Рода е австрийски сатирик, чието истинско име е Александър (Шандор) Фридрих Ладислаус Розенфелд. Т.е., разчетена буквално, фамилията му означава „розово поле“. Оказва се, че в заглавието на съставения от него сборник може да се разчете и скрита игра със собственото му име: Rosenland – Rosenfeld. (Впрочем и псевдонимът му „Рода“ – роза, от старогръцки, – обиграва същите значения.)

През 20-те години на XX век Министерството на народното просвещение неусетно надраства своя конкретен управленски ресор и се превръща в нещо като министерство на националната идеология. Ресурст на културата е впрегнат в една централизирана политика по компенсаторно укрепване на националното съзнание след срива по време на войните. Наред с основаването на културни фондове, мащабни чествания на исторически годишнини и писателски юбилеи, учредяването на литературни награди и пр., Министерството на просвещението застава и зад съставянето и издаването на антологии на българската литература, т.е. те стават предмет на институционална политика. Така излизат две преводни антологии: „Антология болгарской поэзии“, 1924, съставена и преведена от руския поет и белоемигрант Александър Фьодоров, и антологията „Poètes bulgares“, 1927, дело на Георги-Асен Дзивгов. Тъй като са отпечатани в България, те стават фокус на вниманието и у нас, получават по-широка рецепция, а съответно и критика.

Например антологията на Дзивгов, която има успех във Франция, в България е възприета от някои като „литературен атентат“, налага се чак Боян Пенев да пише писмо в защита на Дзивгов до министерството⁴. Проблемът е не толкова в конкретния подбор и превода, колкото изобщо в създадения образ на литературата ни. Дзивгов, по това време млад поет и блестящ френски възпитаник, така да се каже, стои на ръба на двете традиции. Той снабдява антологията си със свой авторски предго-

³ Дължа този факт на проф. Владко Мурдаров.

⁴ Пенчева, Р. *Георги-Асен Дзивгов, един забравен български лирик.* – Встъп. студия към: Дзивгов, Г.-А. *Купол. Стихове и литературна критика.* С., 2004, с. 10.